

Dat licht nu: de ontreddering

Jeroen Kummer

NAJAARSMORGEN

mistig, roerloos, wat ochtendvee
langs uiterwaarden trekt de grens
van wat zich kennen laat aan herfst
in licht, gezeefd door neteldoek.

migrerend, de ganzentrop fourageert
luidruchtig te horen, het stadsfront voorbij.
de brug, leeg, loopt dood in het station.
het is de overzijde van het jaar.

OCHTENDVOGELS

optuiging, getakeld want
licht, het vaart uit, als dageraad,
de roze haven uit, roze zee op,
verbitterend het zilte van de golfslag.

de volière in de borstkas
rept al van mist, boegspriet stuk, breuk.
blootsvoets matroos spiedt af de kim.
blauw vilt. waarop de nacht ook valt.

WIJKT NIET ELKE VERTE IN ZICHZELF TERUG?

bloedeloos de stroom – een grijs.
aderlating van de zijarm,
het aderstelsel dat vertakt
langs slib in delta, zeegat uit.

of zuurte: novembervlaag, tabaks-
blad, inpandig gesneden, straatgeur.
werkwoordschuw. ideogram.
het dient zich aan en treedt terug.

ZO GOED ALS HET WEERKAATSTE BREUK BEHELST,

aan scherven wordt het landschap heel.
de polderboezem, hoeven, stroom,
het wolkenhekwerk op de kim,
het trekt zich aan dit offer op,

hijst zich, dadelijk, overeind,
vormt landschap, lichaam, dat zich geeft.
aan de beschouwer, die het vindt.
het is geen mening, maar een feit.

TOPOGRAFIE VAN HET IK

landschap vormt feitenverslag:
stenogram, kortschrift van tijd.
uiterwaarden, roggeveld,
er is een toedracht vastgelegd.

op de kim verstomt de taal.
een strekking die zich raden laat
vervult de ruimte, blank papier
geduldig onder, schor, die inkt.

DOODOP

tractorsporen, van regen vol-
gelopen in het lege oogstveld,
waar rogge stond te deinen, ooit,
getrokken voren naar de kim,

weerspiegelen een winteravondval:
nachtwens, lichtmoe, ingeboet kind
dat zichzelf in de moederschoot
aan de navelstreng verhing.

AAN HET LICHT GENAGELD LANDSCHAP:

schepping is wat licht weerkaatst.
blootlegt grasland, kruisdood sterft
aan uiterwaarden, stroom en kim.
bedient het vormsel, sacrament.

allengs oprekt de februaridag.
schemer op zich wachten laat.
spiraal om jaargetijden trekt
en groeipijn huwend aan de zon.

EMBRYONAAL, LICHTSCHUW

als feitenweefsel zich ontvouwt.
dat goudbestiksel komt erop.
textuur verwerft het aan een brug,
een daklijst, eigenlijk *n'importe* wat.

beschrijfbaar? de bezwijking? in termen? zo ver
inkt reikt. rood gaat onder, komt ook op.
hoe onverdraaglijk het is, bewijst
de opgekruldheid van het jong.

WAT JE RIJK WAS? KWIJTRAAKT? EÉNMAAL IN DE GROND?

het ijle takkensilhouet,
de zwarte iepen op de kim.
diagonaal, in banen geel
de aangescherpte gevelwand.

stapelwolken op de tast.
blank geliefkoosd, lentestoer.
de schuingebalkte avondval.
goud vermiljoen op het gazon.

KORTSCHRIFT

valavond, stille zuidzeeland-
kaart op de einder uitgespreid.
broos de archipel staat
ingekleurd met roze, paarsblauw,

aquamarijn: ideogram
het roerloos bomensilhouet,
de glijvlucht van een meeuwenzwerm.
dit licht zweert werkwoordsvormen af.

AVONDROOD REKT OP DE MONDING VAN DE STROOM,

de vijfde kruiswond vult de kelk.
een platte schaal van goud vergaart
het offer in het westen, rechts,
incisie in het wolkendek.

zwicht al de kim? opgestrekt
de spieren, polsen afgekneld.
zoekmakend elke tint van vlees.
nacht sabelzwart, een lans. lancet.

QUIËTISTISCH

het onaangevochtene – bloot bestaan.
ganzenvlucht die langs de wolken sliert,
zwoegend op hun dwee kompas,
licht achterna, altaar en tent.

laatste herfst. de kazernehof
verwildert, niets meer doet ertoe.
ontbeeld, bladstil al, aan zichzelf
voltooid de overgave rust.